

Lubań, 05.10.2021 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec września 2021 r.

Dane stacji meteorologicznej w Lubaniu – wrzesień 2021

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	17,4	°C
II dekada	17,3	°C
III dekada	14,2	°C
Średnia miesięczna	16,3	°C na wys. 2 metrów

Opady m-c		
I dekada	18,4	mm
II dekada	10,2	mm
III dekada	24	mm
Suma opadów	52,6	mm

Najwyższa temperatura	10.09.2021	26,9 °C
------------------------------	-------------------	----------------

Najniższa temperatura	22.09.2021	4,6 °C
------------------------------	-------------------	---------------

I Produkcja roślinna

Zboża:

Wrzesień był okresem ściśle związanym z kompleksem prac obejmujących przygotowanie stanowisk i zasiew zbóż ozimych. Warunki atmosferyczne oraz glebowe pozwoliły w większości gospodarstw wykonać prawidłowo zestaw zabiegów przedsięwziętych jesiennych (orki, bronowania wysiew nawozów PK) a następnie zasiać planowane gatunki. W przypadku wcześniej zasianych plantacji jęczmienia ozimego widoczne są już wschody. W takich warunkach atmosferycznych kolejnym krokiem jest zaplanowanie zabiegu herbicydowego jesiennego przeciwko chwastom jednoliściennym i dwuliściennym zimującym.

Rzepak ozimy

Plantacje rzepaku ozimego obecnie znajdują się w fazie formowania liści i rozety liściowej. Lustracje polowe doradców wykazały wzmożone występowanie śmietki kapuścianej. W niektórych lokalizacjach zalecono wykonanie zabiegu insektycydowego. Z pozostałych zabiegów na początku miesiąca wykonano również opryski herbicydowe przeciwko chwastom dwuliściennym i samosiewom zbóż.

Kukurydza:

Trwają obecnie zbiory kukurydzy z przeznaczeniem na kisonkę. Plony kukurydzy z wstępnych informacji kształtują się na poziomie około 48 t/ha. Wynik ten może ulec zmianie ponieważ na koniec września zaawansowanie zbioru zielonki wyniosło niecałe 29% powierzchni zadeklarowanej. Tradycyjnie, jak co roku w tym okresie, widoczne są uszkodzenia powodowane przez dziki w uprawach kukurydzy oraz objawy porażenia głownią guzowatą i obecnością larw omacnicy prosowianki.

II Produkcja zwierzęca

Trzoda chlewna

Świat: Ceny żywca wieprzowego w Unii Europejskiej spadły do poziomu tak niskiego, który nie występował od wielu lat. Główną przyczyną jest większa podaż wieprzowiny, zderzająca się ze słabszym popytem na rynku wewnętrznym, a ostatnio także z niższymi zamówieniami ze strony Chin i Japonii.

Według danych Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej (Eurostatu) w pierwszej połowie 2021 r. w raportowanych ubojniach 27 państw członkowskich zabito łącznie 124,17 mln świń. Było to o 4,31 mln zwierząt (+3,6%) więcej niż w okresie od stycznia do czerwca 2020 r.

Niemcy: Wrześniowe notowania cen tuczników na dużej niemieckiej giełdzie zakończyły się obniżką. Jak wyjaśnia zrzeszenie VEZG jest to efekt nacisków ze strony zakładów ubojowych, które nieustannie wywierają presję na spadek cen. Dolna granica przedziału stawek proponowanych przez kupujących wynosi zaledwie 1,20 EUR/kg (klasa E wbc). Na niemieckiej dużej giełdzie ustalono, że na początku miesiąca października cena za tuczniaka w E klasie wyniesie 1,24 EUR/kg. Stawka ta będzie obowiązywała w Niemczech w dniach 30 września do 6 października 2021. W stosunku do notowania z 21 września stawka spadła o 0,01 EUR/kg.

Pod koniec miesiąca września licytacja na małej niemieckiej giełdzie zakończyła się zerową sprzedażą tuczników. Na aukcji wystawiono o ponad połowę mniej świń aniżeli w miniony piątek. To jeden z sygnałów, który potwierdza, że niemiecki rynek trzody chlewnej pogrążony jest w głębokim kryzysie.

Warto nadmienić o przeprowadzonej ankiecie wśród niemieckich hodowców trzody chlewnej: Wyniki ankiety przeprowadzonej przez Stowarzyszenie Niemieckich Hodowców Trzody Chlewnej (ISN) na temat przyszłości hodowli trzody chlewnej za Odrą są alarmujące. Ok. 50 % wszystkich hodowców świń planuje zlikwidować swoje stada w ciągu najbliższych dziesięciu lat. W badaniu przeprowadzonym w lipcu i sierpniu br. wzięło udział łącznie 1048 hodowców trzody chlewnej. W mniej więcej co szóstym badanym gospodarstwie **wygaszanie hodowli już się rozpoczęło**. Rezygnować zamierzają przede wszystkim właściciele małych hodowli, którzy opuszczają branżę w czasie od 2 do 5 lat. Główne powody rezygnacji z biznesu: surowe wymagania, brak perspektywy i bezpieczeństwa planowania oraz brak wsparcia politycznego. **Pomimo fatalnej obecnie sytuacji rynkowej, sytuacja finansowa nie jest głównym powodem do likwidacji hodowli.**

Dania: Przez cały wrzesień na rynku tuczników w Danii obserwowaliśmy bezruch w cennikach. **W dniach 1-7 października 2021 r.** za duńskie tuczniaki w przedziale wagowym WBC 72-96,9 kg obowiązywać będzie stawka **8,70 DKK/kg**. Po przeliczeniu na PLN po kursie korony duńskiej 1 DKK = 0,6230 PLN (kurs NBP z 30.09.2021 r.) wychodzi **5,42 zł za 1 kg** tuczniaka w klasie E. **Prosiaki o statusie negatywnym wyceniono w Danii na 210,00 DKK/szt, z kolei warchlaki o statusie pozytywnym na 190,00 DKK/szt.**

Polska: Ostatnia sesja dużej giełdy w Niemczech we wrześniu skończyła się obniżką ceny rekomendowanej o 1 cent, do poziomu 1,24 Euro, co daje w przeliczeniu na polską walutę 5,74 zł/kg (klasa E wbc). **Być może wysoki kurs unijnej waluty spowodował brak zmian w cennikach w Polsce** i podobnie jak przed tygodniem ceny świń nie zmieniły się i oscylują maksymalnie w okolicach 5,70 zł w klasie E. Jak widać, niestety zeszlotygodniowa nadzieja na poprawę sytuacji spowodowana wyprzedają wszystkich świń na małej giełdzie 21 września nie ziściła się, ponieważ kolejne dwie sesje ISW zakończyły się zerowym handlem. Najwidoczniej było to chwilowe zapotrzebowanie, które szybko zostało zaspokojone.

Polskie fermy we wrześniu oferowały warchlaki w wadze 20 kg w granicach od 105,00 do 170,00 zł/szt. Średnia cena: 143,67 zł/szt. Prosiaki fermowe w wadze 30 kg oscylowały cenowo w granicach: 120,00-200,00 zł/szt. Cena średnia: **164,18 zł/szt.**

Pod koniec miesiąca ceny **warchlaków z Danii w wadze 30 kg** wahały się w granicach od 117,00 zł/szt. za kastrata do 208,00 zł/szt. za najwyższy status zdrowotny. Średnia wystawiana cena za "duńczyka" na portalu CenyRolnicze.pl w przedziale wagowym 25-30 kg to **156,20 zł/szt.**

Importerzy w dniu 27.09 br. wystawili "holendra" w wadze 21 - 25 kg w przedziale cenowym 115,00 - 138,00 zł/szt. Średnia wystawiana na portalu cena prosiaków z Holandii wynosi **126,00 zł/szt.** 28 września 2020 r. holenderski prosiak był wyceniany na 170,00 zł/szt.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Grzegorz Puda uruchamia realizację Programu wsparcia gospodarstw utrzymujących świnię, pierwszego zintegrowanego programu wsparcia dla rolników i hodowców świń w związku z ASF. Program obejmuje już istniejące lub zmodyfikowane oraz nowe instrumenty zapewniające realizację działań w zarówno prewencyjnych jak i wspierających odbudowę gospodarstw dotkniętych skutkami występowania afrykańskiego pomoru świń w Polsce. Pomoc dla

rolników obejmuje bioasekurację gospodarstw, eliminację następstw zjawiska zaniżonej ceny skupu żywca w strefach ASF, osłonę zaciągniętych zobowiązań cywilnoprawnych, odbudowę pogłowia świń, wsparcie w zakresie przetwórstwa i skracania łańcucha dostaw. Łącznie na wsparcie dla rolników, których gospodarstwa zostały dotknięte skutkami występowania ASF rząd przeznaczył 200 mln zł.

Ceny zebrane przez pracowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego 30.09.2021 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	4,10-4,50	8,20-9,50	-
2	Słupsk	-	-	3,80-3,90
3	Tczew	4,10	8,50-9,50	-
4	Starogard Gdański	4,30	6,50- 10,00	-
5	Kościerzyna	4,20- 4,30	8,50-10,50	-
6	Chojnice	4,00-4,10	6,50-8,50	-
7	Kartuzy	3,80	7,50-9,00	3,70
8	Wejherowo	4,60	8,00	-
9	Kwidzyn	3,10*-3,90	-	-
10	Sztum	4,00-4,80	8,00-10,00	-

* cena w strefie objętej ograniczeniami I ASF(niebieskiej)

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 20-26.09.2021r.

CENA [zł/kg]			
MAKROREGIONY	2021-09-26	19.09.2021	Tygodniowa zmiana ceny [%]
POLSKA	4,31	4,35	-0,96
REGION PÓLNOČNY	4,42	4,44	-0,54
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	4,28	4,32	-1,03
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	4,09	4,09	-0,11
REGION ZACHODNI	4,39	4,45	-1,51

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

* Cena zakupu żywca wieprzowego S-P razem obliczona na podstawie cen za żywca wg masy poubojowej cieplej (MPC) przy użyciu przelicznika GUS wynoszącego 0,78.

TOWAR	CENA [zł/kg]					Zmiana ceny [%] w stosunku do:			
	AKTUALNA	tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Trzoda chlewna	4,31	4,35	5,07	4,84	5,90	-0,9%	-15,0%	-11,0%	-26,9%

ZMIANA ROCZNA

POLSKA	CENA		Roczna zmiana ceny [%]
	[MPC] zł/tonę		
	2021-09-26	20.09.2020	
klasa S	5 578	5 972	-6,6
klasa E	5 589	5 901	-5,3
klasa U	5 282	5 551	-4,8
klasa R	4 940	5 144	-4,0
klasa O	4 261	4 318	-1,3
klasa P	4 222	4 061	4,0
S-P Razem	5 526	5 879	-6,0

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

- masa poubojowa ciepła [MPC]

Dane Biuletynu „Rynek zbóż” „Rynek wieprzowiny” Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych 00-930 Warszawa ul. Wspólna 30

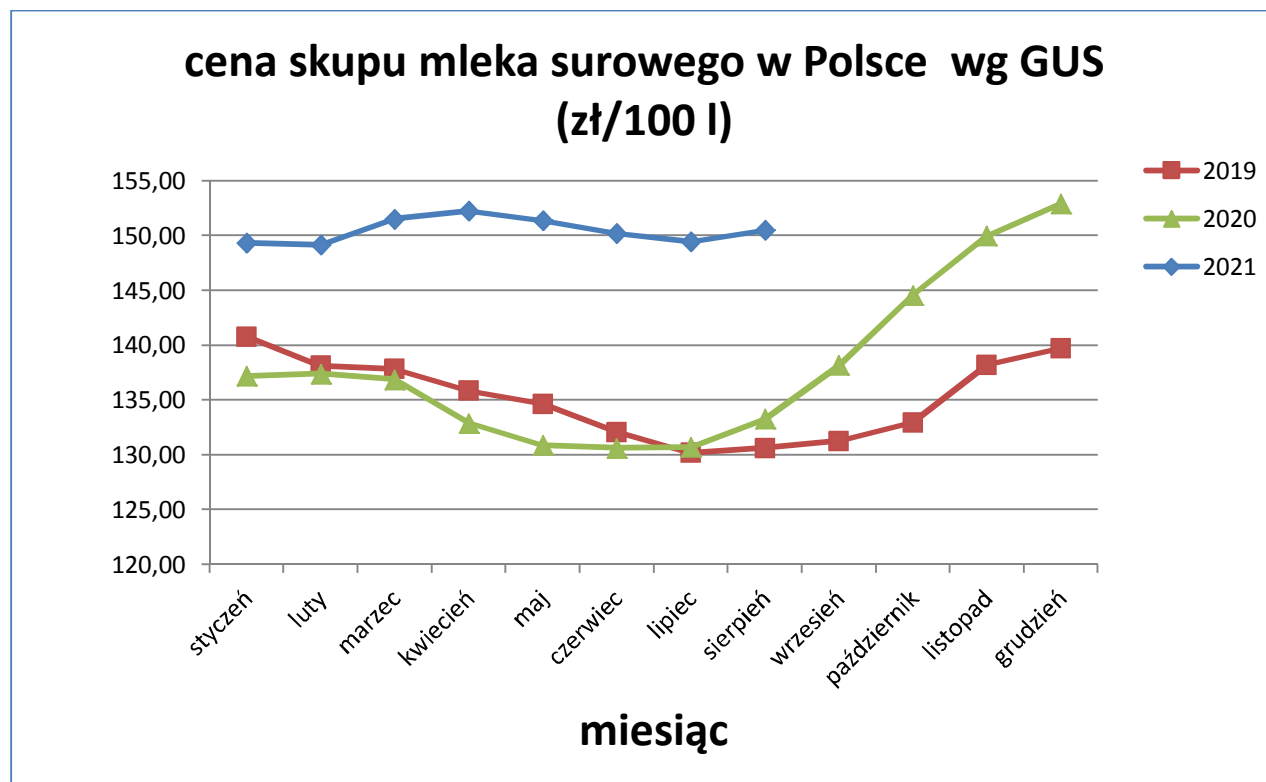
Rynek mleka i żywca wołowego

Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce w sierpniu br. wyniosła 150,52 zł/1 hl i była wyższa o 0,7% od ceny z lipca br. (149,45 zł/1 hl) i o 13 % wyższa w porównaniu do ceny z sierpnia roku ubiegłego (133,26 zł/1hl). W naszym województwie wg GUS średnia cena skupu mleka w sierpniu br. wyniosła 148,89 zł/1 hl i była o 1% wyższa od ceny płaconej w lipcu br. (147,41 zł/1hl) oraz o 14,83% wyższa od ceny z sierpnia ubiegłego roku (129,66 zł/1hl). W poszczególnych powiatach naszego województwa ceny skupu mleka kształtowały się w granicach 1,40 - 1,70 zł/l. Jak zawsze cena jest zróżnicowana, zależna przede wszystkim od wielkości dostaw i od mleczarni. Część naszych producentów dostarcza mleko do mleczarni z województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, a tam ceny skupu należą do najwyższych w Polsce (pierwsza piątka):

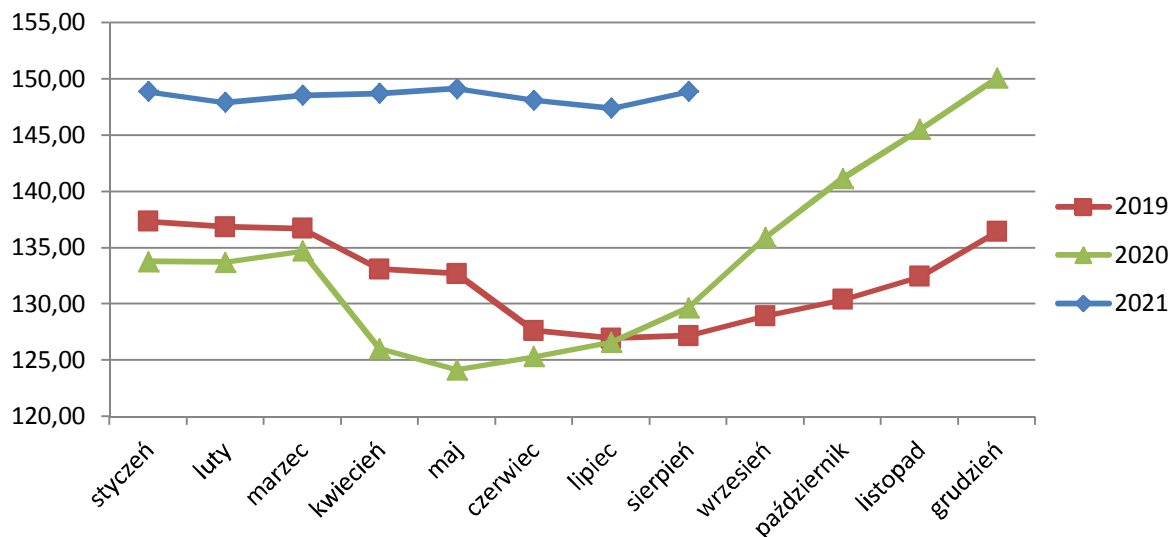
1. podlaskie – 153,77 zł/1hl
2. lubuskie – 153,39 zł/1hl
3. dolnośląskie – 152,26 zł/1hl
4. lubelskie – 152,07 zł/1hl
5. warmińsko-mazurskie - 151,85 zł/1hl

Nadal wysoka cena pasz i pozostałych środków produkcji odbija się niekorzystnie na sytuacji finansowej gospodarstw produkujących zarówno mleko jak i żywca wołowy.

Średnie ceny skupu mleka surowego w Polsce (wyk. 1) i w naszym województwie (wyk. 2) w roku 2021, 2020 i 2019 wg GUS.

ceny skupu mleka surowgo w woj. pomorskim wg GUS (zł/100 l)

Ceny skupu żywca wołowego w porównaniu do cen z ubiegłego miesiąca uległy wzrostowi (spadek tylko ceny ogólnej bydła i minimalny spadek ceny jałówki), co widać w tabeli poniżej. Firmy skupujące bydło na terenie naszego województwa płaciły netto 4,6 do 5,80 - 6 zł/kg za wybrakowane krowy i od 6,50 do 7,60 – 9,00 zł/kg za jałówki i byki. Za sztuki ras mięsnych i ich krzyżówki można wynegocjować jak zawsze wyższe ceny. Wg informacji tygodniowej z dn. 30.09.2021 roku (notowania za okres: 20-26.09.2021 r.) Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, średnie ceny zakupu wg wagi żywej w Polsce i w regionie północnym, do którego zaliczane jest nasze województwo, kształtują się następująco:

kategoria bydła	cena netto zakupu waga żywa (zł/kg)					
	Polska			region północny		
	22.08.2021	26.09.2021	miesięczna zmiana ceny (%)	22.08.2021	26.09.2021	miesięczna zmiana ceny (%)
bydło ogółem	7,71	7,96	3,24	6,90	6,85	-0,72
bydło 8-12 m-cy	7,55	8,35	10,60			0,00
byki 12-24 m-ce	8,58	8,93	4,08	8,08	8,23	1,86
byki > 24 m-cy	8,55	8,96	4,80	8,18	8,73	6,72
krowy	6,02	6,33	5,15	5,53	5,61	1,45
jałówki > 12 m-cy	7,8	8,24	5,64	7,32	7,31	-0,14

Notowania średnich cen skupu za poprzedni okres:

kategoria bydła	cena netto zakupu waga żywa (zł/1kg)					
	Polska			region północny		
	22.07.2021	22.08.2021	miesięczna zmiana ceny (%)	22.07.2021	22.08.2021	miesięczna zmiana ceny (%)
bydło ogółem	7,25	7,71	6,34	6,54	6,90	5,50
bydło 8-12 m-cy	7,49	7,55	0,80	-		0,00
byki 12-24 m-ce	7,97	8,58	7,65	7,42	8,08	8,89
byki > 24 m-cy	7,93	8,55	7,82	7,54	8,18	8,49
krowy	5,86	6,02	2,73	5,39	5,53	2,60
jałówki > 12 m-cy	7,47	7,80	4,42	7,02	7,32	4,27

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Zakończono nabór wniosków na Modernizację gospodarstw rolnych.
- ✓ Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w terminie od dnia 28 września 2021 r. do dnia 26 listopada 2021 r.
- ✓ Ceny nawozów są wysokie i ciągle rosną, niektórzy rolnicy deklarują, że ze względu na ceny będą stosować mniejsze ilości nawozów.